

SZIVÁRVÁNY-HÍD, ÓVODA-ISKOLA ÁTMENETET SEGÍTŐ PROGRAM

SZIGETINÉ
SULYOK JUDIT

Ismerd meg tanítványodat, mint szobrász az anyagát! Ha tudod, melyek az erősségei és melyek a gyengeségei, akkor év végére a lehető legtükéletesebb eredményt éred el!

Valljuk be, hogy egy tanító életében a legnehezebb időszak az első osztály legelső hónapja. Rettenetesen elfáradunk, mert sokfelé kell figyelmünket megosztani, de mindebből tanítványaink semmit sem vehetnek észre. Ők hatalmas lelkesedéssel várják, hogy végre iskolások lehessenek. Éppen ezért nagy hangsúlyt kell fektetnünk az óvoda és az iskola közötti zökkenőmentes átmenetre. Fontos, hogy az óvodából jövő gyerekek se fizikailag, se lelkileg ne érezzék megterhelőnek az iskolakezdést, illetve az, hogy az óvónókkal és a szülőkkel folyamatosan tartuk a kapcsolatot. A tanévkezdést megelőző nyári szünetben a gyermekek természetesen kiesnek az iskolára felkészítő folyamatból. Tapasztalt pedagógus lévén sokat gondolkodtam azon, hogyan lehetne megkönnyíteni ezt az időszakot. Ez motivált a SZIVÁRVÁNY-HÍD, óvoda-iskola átmenetet segítő program elkészítésekor.

Az átmenetet segítő program célja

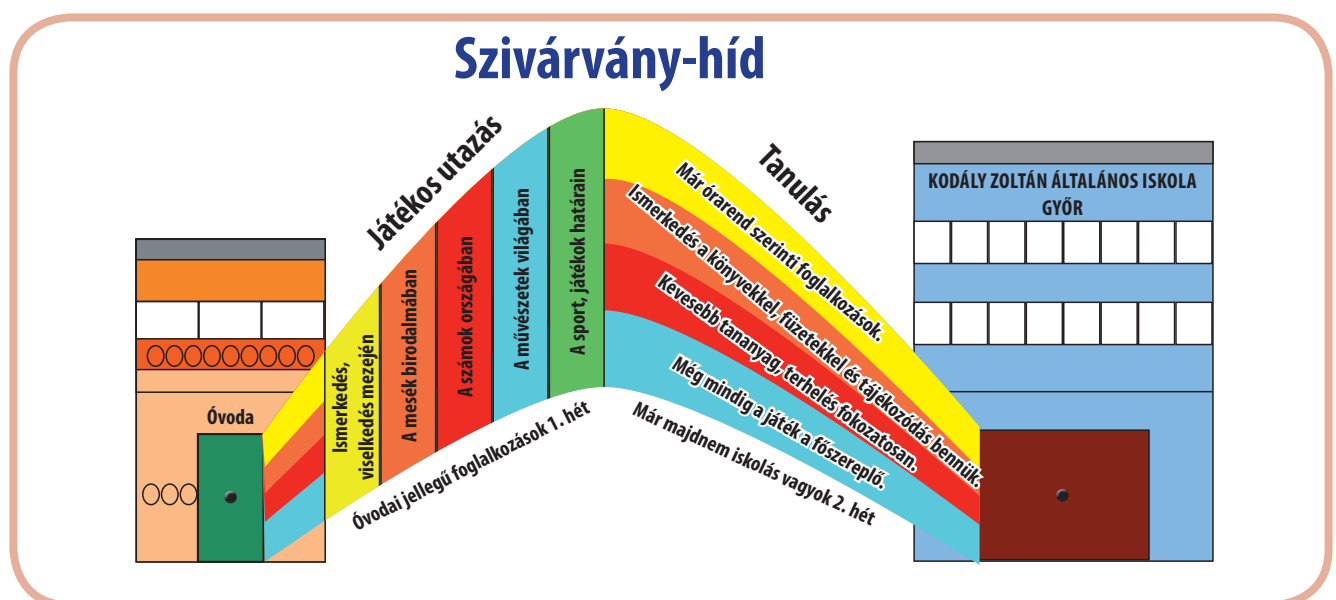
- ▶ a zökkenőmentes iskolakezdés, a kudarcok megelőzése
- ▶ a program segítséget nyújt a tanítónak a tanév kezdésekor a további tervezés szempontjából
- ▶ a képességek feltérképezése az iskolai munka előtt, majd a fejlődésment követése
- ▶ az iskola életének, épületének, az ott dolgozó felnőttek munkájának megismertetése a gyerekekkel
- ▶ a tanuló szükségleteire figyelő szokásrend kialakítása
- ▶ a biztonságot nyújtó személyhez való kötődés kialakulásának elősegítése

- ▶ a beilleszkedés segítése
- ▶ fokozatosságra, egyéni bánásmódra épülő, az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciálás
- ▶ segítségnyújtás a lemaradások kompenzálásához
- ▶ tehetséggyanús gyerekek felismerése

A Szivárvány-híd program ábrázolása, felosztása

Tanévkezdéskor az első héten csak óvodai jellegű foglalkozásokat tartunk, mely öt projektnapból áll, a fő téma mindig változó. Így egy színes „utazáson” vehetnek részt a tanulók. Nem kell figyelni a csengőszóra, hiszen a tanító dönti el, mikor kell pihenőt tartani. A tevékenységek időtartama változó, a tanulók érdeklődésétől függ. Amíg a tanulók játszanak vagy végzik a feladatukat, a tanítónak bőven van ideje megfigyelni őket. Tankönyveket, munkafüzeteket általában nem használunk az első héten.

Csak a második héttől tanulnak órarend szerint az elsősök. Itt választ el áll a pedagógus. Ha jó képességű osztálya van, akkor elkezd az oktatást a számára kiválasztott tanmenet szerint. Ha viszont úgy látja, kell még egy kis idő a beszoktatásra, akkor a második héten csökkenti a tanmenetjavaslatban leírt tananyagot. Ebben az időszakban már dolgozunk a füzetekben és a könyvekben is. Nyilván a differenciálás már itt előtérbe kerül, hiszen a jobb képességű tanulók teherbírása nagyobb, viszont a gyengébben teljesítő tanulóknak sem szabad a kedvüket szegni. Fontos minden egyes tanulókkal megszerettetni az iskolát, a tanulást.

Szivárvány-híd, az óvoda-iskola átmenetet segítő program tematikája

1. hét	Játékos utazás
<p>1. nap</p>	<p>Ismerkedés, viselkedés mezején Ismerkedés az osztálytársakkal, az osztályban tanító nevelőkkel, taneszközökkel, az intézmény többi dolgozójával, valamint az iskola épületével. Betekintés a házirendbe az életkori sajátosságuknak megfelelően. A napirend kialakításának elkezdése, a viselkedési szabályok betartása. <i>Figyelem, türeklépesség megfigyelése.</i></p> <p><i>Ajánlott tevékenységformák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Bemutatkozás bábokkal (aki felismeri a nevét a kártyán, elveheti) – Mese: A buta oroszlánkölyök, Zimezüm, Lecke barátságából (A sünn, akit meg lehet simogatni című mesekönyvből); A füllentő kakas meséje (Göggös Gúnár Gedeon című mesekönyv) – Mi van benne? – kitalálós játék a taneszközökkel – Memóriajáték (jó és rossz viselkedések, különböző helyszínek képeken) – Mondóka tanulása: <i>Jön a kocsi, fut a kocsi</i> <i>Patkódobogás...</i> – Szituációs játékok (köszönésre, más helyiségbe bemenni...) – Véleményalkotás → képekről
<p>2. nap</p>	<p>A mesék birodalmában Utazás a mesék birodalmában → minden tevékenység – mesemondás, számlálás, rajzolás, játékos mozgás, éneklés – a mese (tartalma, szereplői, helyszínei, illusztrációi) körül forog. <i>Beszédképesség felmérése (szókincs, beszédhiba). Kommunikációs készség megfigyelése.</i></p> <p><i>Ajánlott tevékenységformák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Utazás vonattal (imitálás) – Mondóka tanulása: <i>S-sz, beh sok súly! Meg se mozdul!...</i> – Mese: A legérdekesebb szó Szépségverseny (A sünn, akit meg...) – Memóriajáték (mesefigurákkal) – Puzzle (meséből képek kirakása), lehet csapatmunka – Festés, rajzolás – mesefigurák vagy jelenet – Bábkészítés, majd bábozás – Meseképről számlálás – több, kevesebb – Mese vetítése
<p>3. nap</p>	<p>A számok országában Kirándulás a számok országában → minden tevékenység a számok körül forog. <i>Számok felismerésének megfigyelése. Több, kevesebb értelmezésének megfigyelése. Irányt tévesztők kiszűrése.</i></p> <p><i>Ajánlott tevékenységformák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Utazás busszal (imitálás) – sofőr kiált „kiszáll négy fő” stb. – Mondóka tanulása: <i>Egy, kettő, három, négy, kis őzike hová mégy?</i> <i>Egy – megérett a meggy...</i> – Mese: A három kismalac, Hófehérke és a hét törpe (színezés → Gyöngybetűk interaktív tananyag, Apáczai Kiadó) A kecskegidák meg a farkas (<i>Első olvasókönyvem</i>, Apáczai Kiadó) Hét nap (Zelk Zoltán nyomán) – Kirakások, számlálás <ul style="list-style-type: none"> → Miből van több? (mesét ábrázoló képekről, az osztályban található tárgyakról) → Ötletek Vass Krisztina – Tóthné Pánya Marianna <i>Jövőre elsős leszek</i> című könyvéből → <i>Az én matematikám</i> interaktív tananyagból a Tájékozódás fejezet 1., 2., 3. feladata, Apáczai Kiadó – Memóriajáték (a lapokon számok vagy azonos számú figurák vannak) – Sorozatok kirakása (képekkel, korongokkal, pálcikákkal stb.)

4. nap	<p>A művészetek világában Kalandozás a művészetek világában → az aznapi tevékenységek a zene, ének, rajz és manuális munkákra helyezik a fő hangsúlyt. <i>A rajzolási és egyéb technikai eszközök helyes használatának megfigyelése. A tanulók domináns kezének feljegyzése. Színtévesztők kiszűrése. Ritmusérzékük és zenei hallásuk megfigyelése.</i></p> <p><i>Ajánlott tevékenységformák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ma repülővel vagy helikopterrel utazunk (imitálás) – Mondóka vagy vers tanulása: <i>Akinek a szeme kék, Takarója a nagy ég...</i>, Devecsery László: <i>Színek</i>, Mentovics Éva: <i>Színes kavalkád</i>, Osvát Erzsébet: <i>Milyen színű?</i> – Mese: A három pillangó (<i>Betűfaló, Gyöngybetűk, Apáczai Kiadó</i>) Mesélő ecsetek (Turák Angéla) A Kék meg a Sárga (Lázár Ervin) A tarka állatok (A sün, akit meg lehet...) A karneváli dal (A sün, akit meg lehet...) – Memóriajáték (a lapokon színek sötét és világos árnyalatai vannak párban) – Festés: ecsettel, ujjnyomokkal, szivacsdarabokkal, tenyérynymatból kép – Óvodából hozott dalok éneklése – Visszhangjáték: Tapsold, koppantsd stb. vissza, amit én ritmizálok! (használhatnak természetes anyagokat ritmuseszközöknek: pl. kavics) – Ismerd fel környezetünk hangjait! (<i>Első daloskönyvem, Második daloskönyvem CD, Apáczai Kiadó</i>)
5. nap	<p>A sport, játékok határain Játékok napja → mozgásos és oktató jellegű játékok felváltva szerepelnek a délelőtti folyamán. <i>Kitűnő lehetőség a játékszabályok betartását kerülő tanulók megfigyelésére. Kudarctűrő képességük megfigyelése. Csapatpszellel szintjének megállapítása. Vezéregyéniségek kiszűrése.</i></p> <p><i>Ajánlott tevékenységformák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kezdjük a napot reggeli tornával! – Mese: A róka és a rák (<i>Első olvasókönyvem</i> vagy interaktív tananyaga) A nyúl és a teknős – Sorversenyek (csapatalkítás) – Memóriajáték (azonos sportágakból vagy sportszerekből két-két kép) – Játéktanulás: fogó- és kidobó játékok, körjátékok – Társasjátékok → hozott, kedvenc játékkal – Túrázás a szabadban (ha eléggé ismerjük már a tanulókat)

2. hét	Kezdődik a tanulás
1. nap	<p>Már órarend szerint tanulunk. Dolgozunk a könyvekben és a füzetekben is. Kevesebb tananyag, a fokozatos terhelés figyelembevételével tanítunk. Még mindig sok a játékos feladat az órákon.</p>
2. nap	
3. nap	
4. nap	
5. nap	

Nálunk, a győri Gyárvárosi és Szabadhegyi Főigazgatóság Kodály Zoltán Általános Iskolájában ez a program bevált, sokban segítette és megkönnyítette pedagógusaink munkáját, tanulóink beilleszkedését. Remélem, programom felkeltette érdeklődésüket, és nektek is segítségetekre lesz a következő első osztály iskolakezdésekor.